فقه الحدیث روایت قتیبة الاعشی

روایت دوم؛

> **عن محمد بن أبي عمير، عن جعفر الأزدي، عن قتيبة الأعشى قال: قال أبو عبد الله عليه السلام: نهى رسول الله صلى الله عليه وآله عن صوم ستة أيام: العيدين، وأيام التشريق، واليوم الذي يشك فيه من شهر رمضان[1]**

26:08

به گمانم در کتب روایی از جعفر ازدی تنها یک روایت نقل شده است. شما ببینید جایی دارد یا ندارد؟ در نرم‌افزار که به این صورت بود. فقط در تهذیب و استبصار آمده است و آن هم همین حدیث است. «عن قتیبة الاعشی»؛ نجاشی در مورد او می‌گوید که مقری بوده است. البته برخی «منقری» گفته‌اند. درحالی‌که درست نیست. قرینه درست بودن «مقری»، این است که می‌گوید «المؤدّب المقری»؛ کارش این بود که درس می‌داده و اقراء می‌کرده. شاید نجاشی گفته بود «ثقة ثقة عین».

به نظرم ظاهراً دو بار نقل کرده بود.[2] در کتب رجالی شیعه از ایشان به‌عنوان مقری یاد کرده‌اند. اما در طبقات مقری که کتب طبقات القراء دارند، تا آن جایی که من گشتم ایشان را پیدا نکردم. حال خوب است که ببینیم هست یا نیست. الاعشی داریم، قتیبه هم داریم که دو نفر هستند. یکی یعقوب الاعشی است که راوی از ابوبکر بن شعبه است. در تعلیقه فقیه دیدم که گفته بودند قتیبه اعشی، همان است که از ابوبکر شعبة بن عیاش از عاصم روایت می‌کند. ظاهر اینطور نیست. آن اعشایی که از ابوبکر روایت می‌کند، اسمش یعقوب است. ایشان قتیبة بن محمد است. یک قتیبه دیگر داریم که از کسائی روایت می‌کند. متأخر از این قتیبه بن محمد است. قتیبة بن محمد از امام صادق علیه‌السلام نقل می‌کند. آن متأخر است که در سال دویست و خورده‌ای وفات کرده است. بعید است که این قتیبه متوفی در دویست و خورده‌ای باشد.

منظور اینکه من در طبقات القراء این جزری دیدم، یکی قتیبه بود که غیر از اعشی بود. یکی الاعشی بود که اسمش یعقوب بود. قتیبة بن محمد الاعشی تنها در کتب رجالی بود. در نجاشی به المؤدّب المقری توصیف کرده بودند. همچنین از ایشان تجلیل حسابی هم کرده بودند. جعفر الازدی هم در سند مشکلی درست نمی‌کند. سند خوب است.

«نهى رسول الله صلى الله عليه وآله عن صوم ستة أيام»؛ حضرت فرمودند جد ما صلی‌الله‌علیه‌وآله از روزه شش روز نهی کردند؛ «العيدين»؛ دو روز، «وأيام التشريق»؛ سه روز،

«والیوم الذي یشك فیه من شهر رمضان»؛ که این هم یکی. می‌شود شش روز. الآن در اینجا به‌صورت خیلی روشن «من» به «یشک» می‌خورد. باز احتمالش هست که بگوییم «الیوم الذی یشک فیه صوم من شهر رمضان»، یعنی باز «من» را به صوم بزنیم. مانعی ندارد. ولی باز ظاهر عبارت این است. ظاهر این ایام تشریق هم مطلق است. یعنی یازدهم، دوازدهم، سیزدهم ماه ذی الحجه روزه‌اش ممنوع است. ولی نزد امامیه و سائر ادله برای کسانی است که در منا هستند. اما یوم اضحی و عید غدیر در کل جامعه مسلمین حرام است.

---

[1] وسائل الشیعة - ط الإسلامیة ج۷ ص۱۵

[2] «قتیبة بن محمد الأعشی المؤدب أبو محمد المقرئ ، مولی الأزد، ثقة، عین ، روی عن أبي عبد الله علیه السلام»؛ رجال النجاشی ص۳۱۷.

بازبینی #1
ایجاد شده 18 مه 2026 15:07:21 توسط ... .
به روزرسانی شده 18 مه 2026 15:33:06 توسط ... .